

Premda DCW prodaju već skoro godinu dana nakon što su izravni sudionici u njenoj izradbi — Kanada i Australija — priznale Hrvatsku kao samostalnu državu a više od pol godine nakon što su Hrvatsku priznale Sjedinjene Američke Države, digitalna karta svijeta ne sadrži granice Hrvatske. Tu smo obavijest primili od našeg uvaženoga kolege Hrvoja Lukatele, dipl. ing. geodezije, koji već više godina živi i radi u Kanadi. Potaknuti tom obavješću, Odjel za geodeziju Ministarstva obrane Republike Hrvatske, akademik prof. dr. Krešimir Čolić i prof. dr. Božidar Kanajet upozorili su svojim pismima US Defense Mapping Agency (DMA) na taj propust. Geodetski fakultet Sveučilišta u Zagrebu poslao im je zemljovid Hrvatske u mjerilu 1:1 000 000 autora Zvonimira Križovana, dipl. ing. Stigao je i odgovor gospodina Earla W. Phillipa (Deputy Director for Programs Production and Operations) kojim nas obavješćuje da DMA prikazuje nazive i granice država u skladu s uputama vlade SAD. Zahvaljuje na pismima i sa zadovoljstvom nas obavješćuje da su dobili nalog da u drugom izdanju DCW budu i granice Hrvatske.

Nedjeljko Frančula, Božidar Kanajet

SVETA BARBARA KAO ZAŠTITNICA RUDARA

Prošle su godine, 4. prosinca — nakon mnogo godina — rudari slavili Sv. Barbaru kao dan rudara. S obzirom na to da mnoge kolege rade u »centralnom mjerništvu« na rudnicima s površinskom ili podzemnom eksploatacijom evo legende o svetoj Barbari.

Teško da ima ikoji drugi Božji ugodnik, kojega bi toliki i tako raznovrsni staleži izabrali kao svoga zaštitnika. Kako je njezin krvnik stradao od groma, a pobožno je vjerovanje zvonima pripisalo moć obrane od groma, to su zvonoljevači počeli stavljati na svoja zvana lik svetice, te je uzeše za svoju zaštitnicu. A kad su izumljeni topovi, zvonarski je ceh isprva zadržao pravo da salijeva i posluhuje topove, pa kad su topdžije postale samostalan rod vojske, zadržase i oni sv. Barbaru svojom zaštitnicom. S tim u svezi, i svi drugi, koji proizvode barut ili se njime služe, budući da je učinak baruta sličan učinku groma, utekoše se sv. Barbari, da ih čuva od nagle smrti, a osobito od nepripravne smrti. U Francuza se i danas barutana na brodu zovu Sainte-Barbe, u nekih drugih naroda Santabarbara. I to se štovanje održalo i danas, unatoč vjerskom nehaju ili dapače neprijateljskom držanju spram vjere, u mnogim državama, pa i tamo gdje službena proslava sv. Barbare danas izostaje, nije iščekzla ljubav i pouzdanje topnika prema nebeskoj zaštitnici.

U stalnoj je pogibelji život radnika koji rade duboko u utrobi zemlje, da na sunce iz vječnog mraka iznesu razna rudna bogatstva. Svake godine, nekad veći, nekad manji broj njih nađe nenadanu smrt u kojem rudniku, gdje se »barata« s eksplozivima, a gdje se u podzemni plinovi vječita opasnost od eksplozije. Zato ćeš u rudarskim stanovima, pa na ulazu u jame, i u samim jamama, naći oltarić, kip ili sliku sv. Barbare, jer nju su i rudari izabrali kao svoju pouzdanu zaštitnicu. Nekada su se rudari i u nas pred silazak u jamu zajednički pomolili sv. Barbari, a gdje se u katoličkim zemljama to i danas čini. Njezin se blagdan i danas još u nas slavi u skoro svakom rudniku službom Božjom i obustavom rada. Da bi se skupio novac za proslavu, obično se nekoliko dana prije blagdana radi po jedan sat više (no posve je naopako ako se radi u nedjelju prije blagdana, da bi se na dan sv. Barbare mogao posao obustaviti).

U Hrvatskoj su župske crkve u mjestima: Bedekovčina, Carevdar, Natkrižovljan, Rude kod Samobora, Sv. Barbara u Kostreni, Vrapče. Područne su crkve i kapele u župama Bosiljevo (Pribanjci), Draganić (Vrh), Gradec (Cugovec), Ivanec Koprivnički (Kunovec), Kloštar Podravski (Prugovec), Križ pod Obedom (proštenje), Odra (starinska crkva od brvana u Velikoj Mlaci iz g. 1822.), Pokupsko (drvena kapela u Brestu iz 17. stoljeća, zanimljiv primjerak staroga hrvatskoga graditeljstva u baroku), Sv. Đurđ ludbreški (Struga). — u Slavoniji župe

Jakšić i Sladojevci imaju glavne crkve, a podružne su crkve odnosno kapele u župama: Drenje (Pridvorje), Irig (rudnik Vrdnik), Međurić (Jamarica), Našice (Pribiševci) i Vrbica (Mrzović). — U Dalmaciji su to župska crkva u Zaostrugu, te podružne crkve u župama Blato na Korčuli, Mrcine (Butkovina), Šibenik (iz 14. stoljeća sa zanimljivim i vrijednim starinama u riznici), Trogir (tipična stara hrvatska crkva iz 9. stoljeća, popravljena). Kapele su u župama Blato na Korčuli (privatna u Bristvi), Lumbarda na Korčuli (starinska kapela na Kosovu), Split (zapuštena kapela u peristilu Dioklecijanove palače), Zaostrug (ruševna kapela u groblju). — U Baranji je župska crkva župe Draž, a u Bosni župska crkva nove župe za rudnik ugljena Breza.

U Zagrebu je kip svete Barbare preko puta kazališta »Komedijska« na Kaptolu.

Božidar Kanajet

PREDSTOJEĆI ZNANSTVENI SKUPOVI

- 8.—11. 6. 1993.
GIS/LIS '93, International Conference and Exhibition, Budapest, Hungary.
- 15.—18. 6. 1993.
15th International Conference »Information Technology Interfaces« ITI '93, Meeting of Researchers in Computer Science, Information Systems, Operations Research and Statistics, Pula, Croatia.
- 17.—18. 6. 1993.
CG International '93, Computer Graphics, Communicating with Virtual Worlds, Lausanne, Switzerland.
1. 7. 1993.
Das Geoinformationssystem ATKIS — Autorisierte Geobasisdaten für den Raumbezug, Seminar, Technische Akademie Wuppertal, Wuppertal-Elberfeld, Deutschland.
- 7.—9. 7. 1993.
AGIT '93, 5. Symposium für Angewandte Geographische Informationsverarbeitung, Naturwissenschaftlichen Fakultät der Universität Salzburg, Österreich.
- 6.—13. 8. 1993.
IAG International Association of Geodesy General Meeting, Beijing, China.
- 6.—10. 9. 1993.
EUROGRAPHICS '93, Annual Conference of the European Association for Computer Graphics, Barcelona, Spain.
- 6.—10. 9. 1993.
UDMS '93. 16th European Urban Data Management Symposium, Vienna, Austria.
- 7.—9. 9. 1993.
First International Symposium on Mathematical and Physical Foundations of Geodesy, Stuttgart, Germany.
- 19.—22. 9. 1993.
COSIT '93 — European Conference on Spatial Information Theory, Marciana Marina, Elba Island, Italy.
- 20.—24. 9. 1993.
XIII. Österreichischer Mathematikerkongress, Linz, Österreich.
29. 9.—1. 10. 1993.
Kartographie und Geo-Informationssysteme, Seminar, Institut für Kartographie, Universität Hannover, Deutschland.
- 4.—7. 10. 1993.
2nd Conference on Optical 3-D Measurement Techniques (Applications in inspection, quality control and robotics), Zürich, Switzerland.
- 24.—27. 10. 1993.
Formalizing Cartographic Knowledge, Specialist Meeting of the NCGIA Research Initiative 8, Buffalo, New York, USA.